

Oplæg hos vismændene

Cheføkonom Mads Lundby Hansen

Produktivitets-kommissionen

- Efterspørgslen efter offentlige ydelser stiger, når indkomsten stiger. Jo rigere borgerne er, jo mere vil de have (og til en højere kvalitet)
- Mange offentlige serviceydelser bliver over tid dyrere sammenlignet med andre varer, fordi de er relativt arbejdskraftintensive. Produktivitetsvæksten i arbejdsintensive erhverv er sædvanligvis svagere end i mere kapitalintensive erhverv
- Hvis der er et politisk ønske om at understøtte et højt velstandsniveau vil stigende skatter ikke være en langsigtet løsning på det stigende budgetpres
- En måde at imødekomme det stigende budgetpres på er gennem højere produktivitet i den offentlige sektor

Produktivitets-kommissionen:

- Analyser foretaget i forbindelse med Produktivitetskommissionens arbejde tyder på, at der er et betydeligt potentiale for at øge produktiviteten i den offentlige sektor
- På områder som daginstitutioner og ældrepleje tyder analysen på, at der er potentialer, der svarer til folkeskolens, dvs. ca. 10 pct.

Konkurrenceudsættelse/udlicitering

- 3/4 af den offentlige produktion er monopol-produktion
- 3/4 af de offentlige institutioner er ikke underlagt et direkte konkurrencepres. Offentlige enheder vokser sjældent, hvis de øger produktiviteten, ligesom lavproduktive offentlige enheder sjældent lukker.
- 1/4 konkurrenceudsættes
- Monopoler er noget skidt (også når de er offentlige)
- Betydelige gevinster ved konkurrenceudsættelse
- F.eks. kan der opstilles et mål om at konkurrenceudsættelsesgraden skal op fra ca. 26 til 50 pct. i 2025
- Fremme af frit valg mellem serviceudbydere kan også øge produktivitet

Fleksibel og decentral løndannelse

- Offentligt ansattes løn bør i højere grad aftales decentralt og løn aftales ud fra produktivitet
- F.eks. kan skolelæreres og lederes løn afhænge af bl.a. karakterer/nationale test (korrigeret for sociale baggrundsfaktorer)
- Her går man også fra aktivitet til kvalitet
- Fjern i den forbindelse reguleringsmekanismen

Uddannelse:

- Vi skal have mere ud af de mange uddannelsesmilliarder (dvs. flere bør tage uddannelser der giver høj løn og job)
- Bedre incitament til at tage uddannelser der giver en høj løn
- Topskat, lavere SU (og mere lån), brugerbetaling
- Brugerbetaling kan også medføre at studerende kræver mere kvalitet af undervisningen (Fx 5.000 kr. pr. semester)
- Brugerbetaling kan generelt medføre at brugere af den offentlige sektor kræver bedre service
- Taxametersystemet for universiteter kan ændres så en større del af bevillingen gøres afhængig af beskæftigelsesfrekvens (med ny reform har det en vægt på kun 3,75 pct.). Men "aktivitets"-tilskuddet vægter 2/3
- Man er gået fra aktivitet og (meget lidt) over mod kvalitet – man kan komme videre:
- Taxameteret kunne også gøres afhængig af lønnen fx 1, 3 og 5 år efter endt uddannelse

Øvrige forslag

- Genopstil Thornings mål om at øge produktiviteten i det offentlige med 12 mia. kr. (eller 25 mia. kr.) frem mod 2025